

Idrottssverige storsatsar

Det byggs idrottsanläggningar som aldrig förr. Många kommuner har eftersatta behov att tillgodose och de närmaste åren planeras investeringar för flera miljarder kronor. Finansieringen är fortfarande ett problem, men exempel finns på nya lösningar som förverkligar visioner hos både kommuner och idrottsföreningar.

Under åren 1999-2000 investerade landets kommuner omkring en miljard kronor i nya idrottsanläggningar. För perioden 2001-2003 finns investeringsplaner på omkring 4,5 miljarder. Det visar en sammanställning som riksidrottsförbundet gjort över kommunernas beslutade och planerade idrottsanläggningar. Under hela 90-talet låg kommunerna lågt så nu finns ett uppdämt behov, särskilt för inomhushallar i storstäderna. Om alla kommunalt planerade investeringar genomförs, vilket kanske är ett önsketänkande, innebär det bland annat 46 nya golfbanor, 46 idrottshallar, 32 bollhallar, 26 ishallar, 21 ridhallar och 19 simhallar. Idrottshallar planeras i bland annat Karlskrona, Ronneby, Halmstad, Karlstad, Jönköping och Trollhättan. I Värnamo, Emmaboda, Ängelholm, Göteborg, Åmål och andra kommuner planeras bollhallar. Simhallar vill man bygga i Tierp, Mjölby, Kristianstad, Ljungskile, Skara, Hudiksvall och Härjedalen. Nya ishallar planeras i bland annat Nacka, Nybro, Röggle och Ystad. Och tänkta ridhus finns i Helsingborg, Skövde, Strömsholm, Bollnäs och Luleå.

Finansieringslösningar

Listan på planerade idrottsanläggningar är lång, men fortfarande har många kommu-

ner svårt med ekonomin. Dessbättre lanseras nya och olika finansieringslösningar. I Jönköping övertog HV 71 driften av gamla Rosenlundshallen och med lån från kontorsmöbeljätten Kinnarps klarade man finansieringen av den nya hockeyarenan. Detta trots att Kinnarps vd Henry Jarlsson aldrig varit på en hockeymatch och säger sig vara totalt ointresserad av ishockey.

Kinnarps hjälpte till att finansiera bygget av rent kommersiella skäl. Man tyckte helt enkelt att det var en långsiktigt bra affär, en lysande marknadsföring av sitt varumärke. Jönköpings nya hockeypalats blev således Kinnarps Arena, Sveriges modernaste idrottsanläggning, som kostade cirka 100 miljoner kronor. Även Färjestads hemmahall byter till ett företagsnamn efter helrenovering. Hösten 2001 stod Löfbergs Lila Arena klar i Karlstad.

Privata näringslivet

I Borgholm på Öland behövde kommunen ett nytt badhus men man hade inga pengar. Därför vände man sig till det privata näringslivet. Kapelludden AB, som bland annat driver campingen, byggde Borgholms badhus för 20 miljoner kronor efter att ha skrivit kontrakt med kommunen om att de skulle hyra in sig i badet

för skolornas simundervisning.

Resultatet blev ett mer öppet bad och en mötesplats som drar massor av folk, inte enbart från den egna kommunen.

Borgholms badhus har inneburit ett lyft dels för kommunen, som fått ett badhus till en låg kostnad, och dels för skolbarnen i Borgholm som fått en bra bassäng att hålla till i. Tidigare fick barnen bussas de drygt fyra milen till kommunens lilla bassäng i Löttorp, eller över Ölandsbron till Kalmar.

Sponsorpaket

I Skövde byggs just nu Arena Skövde, som beräknas kosta 66 miljoner kronor. Här erbjuds näringslivet att medverka i finansieringen med olika sponsorpaket.

Allmänheten får också vara med och skövdeborna kan köpa en golvplatta med sitt namn ingraverat för all framtid.

Arena Skövde består av en helt ny idrottshall som byggs ihop med Skövdebadet och den redan befintliga Västerhallen.

Arenan blir tekniskt förberedd för skolgymnastik, föreningsverksamhet, sportevenemang, konserter och mässor.

Den nybyggda delen kommer att innehålla tre basketplaner, tre handbollsplaner, tolv badmintonplaner, sex volleybollplaner, två innebandyplaner och läktare med plats för 1 526 sittplatser och cirka 750

Svarskupong

Ja tack. Jag vill gärna prova HotSnacks på mitt försäljningsställe. Ett fyllt skåp ingår i leveransen.

Företag/Förening _____

Namn _____

Adress _____

Telefon _____

Mobil _____

Ring oss gärna idag eller faxeskicka denna kupong till oss så kontaktar vi er omgående.

Tel:08-644 09 66 / Fax:08-64409 33

Alla älskar Hotsnacks!

Låna ett värmeskåp för HotSnacks till er servering

Top Ten AB, Box 11171, 100 61, Stockholm

- Ingen investeringskostnad
- Hög vinstmarginal
- Två populära smaker
- Snabbt och lätt att servera
- Ingen fraktavgift

staplats. Sittplatserna består av fyra teleskopläktare, vilket möjliggör att en yta på 2 070 m² (45x46 m) kan frigöras när läktarna inte behövs.

Arena Skövde kommer också att innehålla en styrketräningslokal på 140 m², en aerobic/danslokal på 175 m² och en lokal för specialgymnastik, tio omklädningsrum med duschar varav två är handikappanpassade, ett elitomklädningsrum och två bastu.

Tillgodoser många behov

I december 2001 ska etapp 1 av Arena Skövde stå klar och invigning är planerad till januari 2002. I etapp 2, som beräknas bli färdig i augusti 2002, byggs en ny rehab-bassäng (6x14 meter) tillsammans med en förändring av entré- och cafédelen.

Skövdebadet består sedan tidigare av en 25-metersbassäng, undervisningsbassäng, plaskbassäng samt ett romerskt bad. Utebadet har en 50-metersbassäng, en undervisningsbassäng, en plaskbassäng och en separat bassäng för hoppturnet. Med Arena Skövde får Skövde en ny resurs i en modern anläggning, som med stora ytor och stor flexibilitet kommer att kunna tillgodose behov från skola och föreningsliv. Samtidigt skapas en arena som gör olika typer av andra aktiviteter möjliga.

Kommunen hyr

Eskilstuna storsatsar och lanserar sig som Arenastaden med tre projekt till en total kostnad på omkring 110 miljoner kronor. Här sker finansieringen genom ett ramavtal mellan kommunen och Peab Region Mellersta. Peab bygger arenorna och hyr sedan ut dem till kommunen. Bolaget får också köpa mark av kommunen för att bygga cirka 1 100 lägenheter och ett köpcentrum.

En om- och nybyggnad av fotbollsarenan Tunavallen är den stora biten i Eskilstunas arenaprojekt. Man anlägger en tävlingsarena enbart för fotboll med plats för 6 000 – 7 000 sittande åskådare utmed bägge långsidorna. Under läktarna anläggs omklädningsrum, servering, toaletter med mera.

Tunavallen ska stå klar i augusti 2002, då är det tänkt att hemmaklubben City ska vara mogen för Superettan. Anläggningen skall även vara godkänd för allsvenskt spel och möjlig att anpassa för landskamper.

Eskilstuna har också haft besök av UEFA:s stadionexpert Ernie Walker, vars roll är att bevaka och bedöma fotbollsarenornas utformning i Europa, bland annat ur säkerhetssynpunkt för publik, media, spelare och domare.

I de fyra hörnen av Tunavallen bygger

Peab punkthus som kommer att inrymma 80-90 lägenheter, olika typer av lokaler i bottenvåningarna och eventuellt med hotell i de övre planen.

Ny friidrottsarena

På Ekängen anläggs en friidrottsarena som tas i bruk sommaren 2001. I och med att anläggningen enbart avses att nyttjas för friidrott kan den åtta banor breda löparovalens form optimeras för bästa möjliga löparresultat. Gräsplanen behöver inte heller delas med annan verksamhet som till exempel fotboll.

Förutom löparovalen består Ekängen bland annat av flera stavhopp- och längdhoppsgropar och möjlighet till kast från två håll. En ny läktare med tak för 1 000 sittande personer byggs, liksom nya omklädningsrum med toaletter. Mellan Eskilstunas ishall och friidrottsarenan skapas dessutom en mötesplats med torgkaraktär, mitt på Ekängens sportfält.

Ny motorstadion

I Gröndal, intill det befintliga motorstadion där speedwayklubben Smederna har sin hemmabana, byggs en ny och betydligt större stadion. Arenans publikkapacitet vid stortävlingar kommer att uppgå till cirka 15 000 åskådare, varav 4 000 – 5 000 på extra stäplatsläktare.

Hockeyprofilen Peter "Foppa" Forsberg bygger en högklassig golfbana i Örnsköldsvik. Ett av många golbaneprojekt just nu i Sverige.

Kapaciteten 15 000 åskådare ligger 60 procent över den hittills högsta publiksiffran för Sveriges Grand Prix men om publikintresset kräver det så finns möjlighet att ordna ytterligare ytor för 5 000 åskådare, vilket skulle ge en total publikkapacitet på närmare 20 000.

I anslutning till stadion anläggs en ny depå för 28 motorcyklar och en ny parkeringsplats för ett tusental personbilar. En helt ny tillfartsväg till motorstadion byggs också.

Till dessa tre projekt kan man lägga nyligen färdigställda MunktellArenan. I en tidigare fabriksbyggnad har 15 000 m² byggts om för sport- och idrottsaktiviteter. Friidrottsarenan, som är godkänd för nationella mästerskap, har alla nödvändiga faciliteter för att utöva olika friidrottsgrenar.

Dessutom innehåller arenan utrymmen för bangolf, boule, bordtennis, bågskytte, innebandy, skytte, styrketräning samt vol-

leyboll. MunktellArenan lämpar sig också för mässor och konferenser.

Visst kan man förstå att många i idrottsverige höjer på ögonbrynen och imponeras av utvecklingen i Eskilstuna.

Skattemedel

I Piteå satsar kommunen drygt 100 miljoner kronor på ett utbyggnadspaket för kultur och idrott – Arena Piteå. Det handlar för det första om en förändring av idrottshallen Norrmalmia för att kunna nyttja den till både konsert- och idrottsarrangemang. Byggstart beräknas till hösten 2001 men redan under sommaren inleds arbetet med en upprustning av markområden i anslutning till Norrmalmia.

Kvarnvallens ishall kommer också att rustas upp ordentligt samtidigt som den byggs om och till. Rosviks IK ska även få en konstfrysad hockeyrink i Kristallhallen, där det för närvarande är naturis. En ombyggnation och renovering av konsert-

hallen Christinasalen har också Piteå fullmäktige tagit beslut om, liksom om- och tillbyggnader av Nolia Kongress Center. Allt det här finansieras med skattemedel och helt klart lyfter investeringarna Piteå kommun mot nya höjder. Satsningarna välkomnas av såväl konsertintresserade som idrottsrörelsen och evenemangsfolk av olika slag. Arena Piteå blir ett lysande exempel på utveckling av evenemangssidan i en kommun.

EM i basket

Även i Luleå står kommunen till största delen för finansieringen av om- och nybyggnationer av idrottsarenor. Luleå Hockeys och Plannja Baskets hemmaarena Delfinen ska byggas om rejält i olika etapper. Gjutning av bjälklager i publikutrymmen, markarbeten och arbete med avlopp har redan inletts. Efter hockeysäsongen 2001/2002 inleds etapp två då bland annat läktarna byggs om och arenan kompletteras med restaurang och viploger. Kommunen satsar 58 miljoner kronor i Delfinen och hoppas kunna få med näringslivet i bekostandet av viplogerna. I augusti 2003 ska nya helrenoverade och fräscha Delfinen stå klar, lagom till EM-slutspelet i basket. Tanken är också att Delfinen i större utsträckning än nu ska kunna nyttjas för andra arrangemang. På kommunens fritidskontor hoppas man på 15-20 evenemang per år, förutom hockey och basket.

Fotboll och ridning

Fotbollen får också sitt i Luleå genom att Gammelstads IP byggs om för cirka 16 miljoner kronor. Nya gräsplaner och en ny konstgräsplan är delar i det projektet, som indelas i två etapper. Konstgräset i Arcushallen ska även bytas ut till en kostnad på omkring tre miljoner kronor. Typiska flickidrotter, som ridning, glöms ofta bort när kommuner satsar pengar men i Råneå blir ett nytt ridhus verklighet i ett samarbete mellan Råneåbygdens Ridklubb och Luleå kommun, där kommunen går in med tre miljoner kronor. Kommunens fritidschef, Ulf Eriksson, har insett vikten av att ha fina idrotts- och fritidsanläggningar. Det är ett sätt att behålla välståndet och samtidigt en kamp för överlevnad, kanske särskilt viktigt för en norrlandskommun.

Golfen expanderar

För tillfället är så många som 163 nya golfbanor på gång att byggas runt om i

Luleå Hockey och Plannja Basket, kan i augusti 2003 jubla åt en helt nyrenoverad hemmaarena. Nya delfinen står klar lagom till EM-slutspelet i basket.

landet, några har börjat anläggas och andra är i planeringsstadiet. Banor som byggs och planeras finns i: Blekinge 1, Bohuslän/Dalsland 4, Dalarna 9, Gästrikland/Hälsingland 1, Göteborg 16, Halland 7, Jämtland/Härjedalen 4, Medelpad 5, Norrbotten/Västerbotten 9, Skåne 13, Småland 19, Stockholm 24, Södermanland 5, Uppland 9, Värmland 5, Västergötland 12, Västmanland 2, Ångermanland 1, Örebro 2 och Östergötland 15. De allra flesta är dock niohålsbanor, bara ett fåtal är 18-hålsbanor. Exempel på fullstora banor som byggs är Klosterfjorden i Halland, Gagnef i Dalarna, Dyne och Trätte Orust i Bohuslän, Sturup och Österlen i Skåne, Alvered-Källered i Göteborg, Saxnäs i Småland, Trosa i Södermanland, Mauritsberg i Östergötland och hockeystjärnan Peter "Foppa" Forsbergs bana i Örnsköldsvik i Ångermanland.

Mycket stort behov

Men även om det just nu byggs och planeras för en mängd golfbanor runt om i landet så är behovet ännu större. Årligen tillkommer 20 000 nya golfare och banorna orkar inte svälja fler medlemmar. I dagsläget finns 411 golfklubbar och omkring 500 000 aktiva spelare. Lägg därtill cirka 200 000 personer som i en Sifo-undersökning uppgett att de spelar golf, utan att vara medlem i en svensk golf-

klubb. Dessutom lär omkring en miljon svenskar vara intresserade av att börja spela golf.

Behoven av golfbanor är som störst i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Bara i Stockholm köar 50 000 personer för medlemskap i klubbarna, så det är näst intill omöjligt för såväl etablerade som nya

golfare att hitta klubb och bana i sin hemmiljö. Inflyttningen till Stockholm ligger på omkring 25 000 personer per år och av dessa är sannolikt 2 000 – 2 500 golfare. Det skulle således behövas tre nya banor per år enbart för att klara inflyttningen av golfare till huvudstaden. I Stockholm byggs eller planeras 18-hålsbanor just nu i Brollsta, Gladö, Kungsängen, Kyssinge och Riksten. Banor i

Arlandastad och Märsta i Uppland får väl också räknas till Stockholmsområdet.

Tänka i nya banor

Oftast är markfrågan det stora problemet vid anläggandet av en golfbana. För att finna mark samt intressenter som vill investera i golfanläggningar kommer Svenska Golf förbundet att kontakta helt nya målgrupper för att söka annorlunda konstellationer och samarbetspartners. Det kan vara storföretag, kyrkan, lantbrukare, byggare och andra.

Att kommunerna inte har tillräckligt med pengar för att satsa på golfbanor har Bo Ericsson, biträdande generalsekreterare i Svenska Golf förbundet, viss förståelse för. Men han tycker att ett minimikrav ändå är att kommunerna hjälper till att få fram mark.

Det gäller att tänka i nya banor. En idé är att göra bostadsområden, både befintliga och planerade, mer attraktiva genom att anlägga en golfbana. I anslutning kan fina strövområden med gång- och cykelvägar byggas och vintertid skulle golfbanan kunna bli en plats för skidåkning. Idrottsanläggningar byggs och planeras alltså på många håll just nu och allt tyder på att byggandet kommer att öka. Nya finansieringslösningar och samarbetsformer är viktiga byggstenar i formandet av det framtida idrotts- och fritidssverige.

Under hela 90-talet låg kommunerna lågt när det gäller investeringar i nya idrotts- och fritidsanläggningar. Därför finns nu ett dämpat investeringsbehov och allt tyder på att byggandet kommer att öka.